

سۇئال

كېرىشكە مۇشەرىپ بولغۇچى، جەننەتتە قاچانغىچە قالدۇ؟ ئۇلار مەلۇم ۋاقىتتىن كېيىن جەننەتتىن چىقىپ كېتەمدۇ؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر.

جەننەت ئەھلى جەننەتكە كىرگەندىن كېيىن جەننەتتە مەڭگۈ قالدۇ، جەننەتتىن چىقىرىلمايدۇ. شۇنىڭدەك جەھەننەم ئەھلىمۇ دوزاخقا كىرگەندىن كېيىن ئۇ يەردە مەڭگۈ قالدۇ، دوزاختىن چىقىرىلمايدۇ.

سەئۇدى ئەرەبىستان ئىلمى تەتقىقات دىنى پەتىۋا تەشۋىقات كومىتېتى ھەيئەت ئەزالىرىدىن بۇ ھەقتە سورالغىنىدا، ئۇلار تۆۋەندىكىدەك جاۋاب بەرگەن: "جەننەت دۇنيادا ئىمان ئېيتقان ۋە ياخشى ئەمەل قىلغانلارنىڭ، قىيامەت كۈنىدە مۇكاپاتلىنىدىغان ئورنىدۇر. جەننەتتە ئىنسانلارنىڭ كۆزى كۆرمىگەن، قۇلىقى ئاڭلىمىغان، دىلىرىدىن كەچمىگەن، كۆڭلى تارتىپ تۇرىدىغان، قاراپ قانمايدىغان تۈرلۈك نېمەتلەر بار. جەننەتكە كىرگەن كىشى بۇ نېمەتلەردىن ھېسسىي ۋە مەنىۋىي تەرەپتىن ھەقىقىي ھۇزۇرلىنىدۇ، شۇنداقلا جەننەتتە مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدۇ، جەننەتتە يوق بولۇش ۋە ئۇ يەردىن چىقىپ كېتىش بولمايدۇ، جەننەتنىڭ نېمەتلىرى ئەبەدىي داۋاملىشىدۇ، ئۇ يەردە دەرت-ئەلەم، قايغۇ-ھەسرەت قىيىنچىلىق بولمايدۇ. مانا بۇ كىتاب-سۈننەتنىڭ كەسكىن دەلىللىرى، ئىمان ئەھلى ۋە ساغلام ئىلىم ئىگىلىرىنىڭ بىرلىككە كېلىشى بىلەن ئىسپاتلانغان ھەقىقەتتۇر.

بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **مَثَلُ الَّذِينَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقَابِي ۖ وَالَّذِينَ اتَّقَوْا أَلَّا كُفِّرِينَ النَّارُ تَهْرَجِمَسِي: تَهْقَادارلارغا ۋەدە قىلىنغان جەننەتنىڭ سۈپىتى شۇكى، ئۇنىڭ ئاستىدىن ئۆستەڭلەر ئېقىپ تۇرىدۇ، ئۇنىڭ مېۋىلىرى تۈگىمەيدۇ، ھەمىشە ساپە چۈشۈپ تۇرىدۇ، ئەنە شۇ تەقۋادارلارنىڭ ئاقىۋەت بارىدىغان جايدۇر. كاپىرلارنىڭ ئاقىۋەت بارىدىغان جايى دوزاختۇر [سۈرە رەئد 35- ئايەت].**

يەنە بىر ئايەتتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا فِي جَنَّتٍ وَعِيُونِ ۖ هَادًا خُلُوهَا بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ ۖ ۶ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ۖ ۷ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ ۖ وَمَا هُمْ مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ تَهْرَجِمَسِي: تَهْقَادارلار ھەقىقەتەن (ئاخىرەتتە ياپېشىل) باغ - بوستانلاردىن، سۇ، ھەسەل ۋە مەي ئېقىپ تۇرىدىغان) بۇلاقلاردىن بەھرىمەن بولىدۇ.**

(ئۇلارغا) جەننەتكە ئامان - ئېسەن، تىنىچ كىرىڭلار! دېيىلىدۇ. ئۇلارنىڭ دىللىرىدىكى دۈشمەنلىكنى چىقىرىپ تاشلايمىز، ئۇلار ئۆزئارا قېرىنداش بولغان ھالدا تەختلەر ئۈستىدە بىر - بىرىگە قارىشىپ ئولتۇرىدۇ. جەننەتتە ئۇلارغا چارچاش بولمايدۇ، ئۇلار جەننەتتىن چىقىرىۋېتىلمەيدۇ [سۈرە ھىجر 45-46-47-48- ئايەتلەر].

يەنە بىر ئايەتتە مۇنداق دەيدۇ: هَذَا نِكَاحٌ رَاقٍ ۵۰ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ لَكُلِّ مَلَأَمٍ ۵۱ وَجَنَّتِ عَدْنٌ مِّنْ أَلْحَابٍ لَّهُمْ ۵۲ مَفْتَحَةٌ ۵۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۱۰۰

يەنە بىر ئايەتتە مۇنداق دەيدۇ: هَذَا نِكَاحٌ رَاقٍ ۵۰ (ئۇ) تۇرالغۇ بولغان جەننەتلەردىن ئىبارەت بولۇپ، ئۇلارغا ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى ئوچۇقتۇر. ئۇلار جەننەتلەردە تەختلەرگە يۆلىنىپ ئولتۇرىدۇ، ئۇلار جەننەتلەردە نۇرغۇن مېۋىلەرنى، نۇرغۇن شارابلارنى تەلەپ قىلىپ (ئەكەلدۈرۈپ) تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ يانلىرىدا ئەرلىرىدىن غەيرىگە كۆز سالمايدىغان، ياش قۇرامى ئوخشاش جۈپتىلىرى بولىدۇ. بۇ سىلەرگە قىيامەت كۈنىدە ۋەدە قىلىنغان نېمەتتۇر. بۇ ھەقىقەتەن بىزنىڭ ئاتايمىزدۇركى، ئۇ ھەرگىز تۈگىمەيدۇ [سۈرە ساد 49-54- ئايەتكىچە].

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: أَلَا خَلَاءٌ يَوْمَئِذٍ يَعْنُونَ ۵۱ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ لَكُلِّ مَلَأَمٍ ۵۲ وَجَنَّتِ عَدْنٌ مِّنْ أَلْحَابٍ لَّهُمْ ۵۳ مَفْتَحَةٌ ۵۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۵۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۶۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۷۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۸۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۰ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۱ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۲ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۳ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۴ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۵ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۶ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۷ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۸ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۹۹ وَتَمَّ كَيْدُهُمْ ۱۰۰

دۈشمەن بولىدۇ، پەقەت (خۇدالىق ئۈچۈن دوستلاشقان) تەقۋادارلارلا (ئۇنداق ئەمەستۇر). (ئۇلارغا) بەندىلىرىم! بۈگۈن سىلەرگە قورقۇنۇچ يوق، غەم - قايغۇمۇ يوق، دېيىلىدۇ. ئۇلار بىزنىڭ ئايەتلىرىمىزگە ئىمان ئېيتقان ۋە مۇسۇلمان بولغانلار ئىدى. (ئۇلارغا) سىلەر ئاياللىرىڭلار بىلەن بىللە خۇشال - خۇرام ھالدا جەننەتكە كىرىڭلار، دېيىلىدۇ. ئۇلارغا ئالتۇن لېگەنلەردە تائام، ئالتۇن جاملاردا شاراب تۇتۇلىدۇ. جەننەتتە كۆڭۈللەر تارتىدىغان، كۆزلەر لەززەتلىنىدىغان نەرسىلەر بار، سىلەر جەننەتتە مەڭگۈ قالسىلەر. سىلەر (دۇنيادا) قىلغان (ياخشى) ئەمەلىڭلار بىلەن ۋارىس بولغان جەننەت ئەنە شۇدۇر. جەننەتتە نۇرغۇن (تۈرلۈك) مېۋىلەر بار، ئۇنىڭدىن يەيسىلەر [سۈرە زۇمەر 67-73- ئايەتكىچە].

بۇ ھەقتە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: جەننەت ئەھلىگە مۇنداق خىتاب قىلىنىدۇ؛ سىلەر جەننەتتە مەڭگۈ ساغلام تۇرىسىلەر، ھەرگىزمۇ كېسەل بولمايسىلەر، ئەبەدىي ياشايسىلەر، ھەرگىزمۇ ئۆلمەيسىلەر، ياشلىق ھالىتىدە تۇرىسىلەر، ھەرگىزمۇ قېرىمايسىلەر، ئەبەدىي نېمەتلىنىسىلەر، ھەرگىزمۇ ئۈمىتسىزلەنمەيسىلەر [مۇسلىم رىۋايىتى].

يەنە بىر ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: قىيامەت كۈنى ئۆلۈم بىر سېمىز قوچقارنىڭ شەكلىدە كەلتۈرۈلىدۇ، ئۇ قوچقارنى بوغۇزلاشقا بۇيرۇق قىلىنىدۇ، ئاندىن: ئى جەننەت ئەھلى! سىلەر بۇ يەردە مەڭگۈ قالسىلەر، ئەمدى ئۆلۈم يوق، ئى دوزاخ ئەھلى! سىلەرمۇ بۇ يەردە مەڭگۈ قالسىلەر، ئەمدى ئۆلۈم يوق، دېيىلىدۇ. [مۇسلىم رىۋايىتى].

ئاللاھ تائالا جەننەت بىلەن دوزاخنىڭ ئەبەدىيلىكىگە، مۆمىنلەرنىڭ جەننەتتە، كاپىرلارنىڭ دوزاختا ئەبەدىي قالدىغانلىقىنى قۇرئان كەرىمدە كۆپلىگەن ئايەتلەردە زىكىر قىلدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامدىن بايان قىلىنغان سەھىھ ھەدىسلەردە بۇ مەسىلە ھېچ قانداق شەك-شۈبھى ۋە ئىزاھاتقا ئورۇن قالدۇرۇلماستىن تەپسىلىي بايان قىلىندى. ئوچۇق دەلىل-ئىسپاتلار بايان قىلىنغاندىن كېيىن، كىمكى ئۆزىنىڭ نەپسى-خاھىشىغا ئەگىشىپ بۇ ئىشتىن شەكلەنسە ياكى شەرئى تېكىستلارنى ئۆزگەرتىپ، ئايەتلەرنىڭ مەزمۇنى ياكى مەنىسىنى بۇرمىلىسا، ئۇنداق كىشىلەر ھەقىقەتتە كاپىرلارنىڭ جۈملىسىدىن ھېسابلىنىدۇ".

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.